

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Asiaticae Historiae Societatis Iesv Pars ...

Libris Quatuor Comprehensa: Vbi praeter res gestas à Patribus Societatis Iesv in conversione Sinarum, Cocincinae, & Tunchini Regnorum nihil omittitur eorum, quae possunt liberali placere Lectorum curiositati

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1670

Cataium quaerit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10757

Cataium
quartit.

ter adiuuit. Hunc ergo aetate quadragenarium viribus integrum, animo
generosum, iudicauit Pimenta quaerendo Cataio idoneum, ad hoc illi
mandata & apertas misit tum suas, tum Archiepiscopi Goani Mentis
litteras; quibus ille munitus anno seculi tertio, die anni sexto Lahorem
contendit ut se foederata contra grassatores viatorum caterua adiuu-
geret Hircandam vsque metropolim Cascaris. Assimulatus plane in
mercatores, & Armenum; Abdullah se vocauit, hoc est Dei mancipium;
& re ipsa portabat merces quarum diribitione victitaret, a seque
illum abunde Prorex Indiae Aries, & Rex Mogoris Achabat splendide
donarat, cumularatque donum amplo diplomate quo esset a vectigali-
bus toto suo regno immunis. De iis quos secum itineris admiserat so-
cios, nihil attinet dicere; ab iis sexto post mense longa periculis per-
icula in Cabul desertus est: vnus ei ad vltimum Isaac Armenus relicti
Agrae vxore & filiis, durauit fidus, & indiuisus comes, taedio lecto-
fuerit si dies, & loca obiero quae Goes sequi volentibus notaui, cum
ea Geographicae tabulae, aut mendacibus spatiis digesta exhibeant, non
nisi in lignia fuerint omittant: id solum attingam ex quo statui posse
quam arduosum sit terrestre iter ab India in Sinas, & Christianum
quam periculosum. Primo enim triennium tenuit quantum ex Europa
Macau naues ponunt; suas quoque, ut illa habebat Goes, non ven-
rum; sed Regulorum, Praefectorum, & aliorum moras, quae nisi plu-
cata muneribus auaricia solui non poterant; danda erat iumentis quibus
subsistendum Hircandae per annum, quoad eo numero coessent, qui
posset tuti a praedonibus Tartaris transire, nam qui mutua tutela in-
cti viam ex Mogore ineunt, Hircanda ulterius non pergunt, Cascarum
vrbe praecipua. Licet autem collecti Lahorem quingentos excederent,
inuadebantur a grassatoribus maiori numero ita ferociter ut cogentur
interdum abiectis omnibus, vitam inter densa sylvarum & aua ferunt.
Hinc item dura necessitas captandi viam in cristis montium, vitata com-
mani & facili, sed latrociniiis caedibusque obnoxia; eam ob rem Goes
aliquando per altas nives, & aspera montium, manibus & pedibus in-
rens sextiduum integrum iter fecit, quae ut plana forent & facilia om-
nia, qui Christianum inter Saracenos vitae suspensum perpetuo vinctu-
re; quam ut ex iis Cataium saluam, & praecipitibus sub equo lapidibus
pertolerit, intimae Dei erga se bonitati iure attribuit: quid Saraceno-
rum ieiunia spernere? aduandis fanis solum abstinere? Iesum pro Mallo-
mete inuocare? Crucem auro inultam in carta deferre? nomini Abdu-
lah Isai cognomentum, hoc est Christiani, aut Iesu subiicere? haec in-
gulo ferrum, acinacem capiti saepius intentarunt, nec per eum stertit qui
ninus in rem minas perducerent; nempè millies contestantem, beatum
fore se si suum Cataio inuestigando iter, inuenta pro Christo mors in-
terciperet. Saepè illum Reges & Praefecti ad conferendam cum suis Cata-
cigibus disputationem inuitarunt, quos et si suis incoctos Tordibus ad
reprobendam superstitionem minime adigebat; sed compellebat ad pro-
bandam

bandam, & laudandam legem Christianam. De hac illum audire Rex
 Cascaris Mahamedhan optavit, & librum videre ex quo fundebat Deo
 suo preces (erat diurnorum Psalmorum libellus sacer) quem attalico
 euolutum panno, cum reuerenti oculo liballet, honoris causa impo-
 suit capiti, & Regi porrexit; eademque Rex affectum duplici veneratione,
 inspexit, & legi sibi ex eo aliquid, exponique a fratre petiit,
 cui cum illud actorum occurrisset Viri Galilæi! quid statis aspicientes
 in celum; idiomate Persico eleganti, Ascensionem Christi gloriosam
 illi enarrauit, & priora Psalmi Quinquagesimi verba, in quæ post in-
 cidit, in pœnitentiam, & peccatorum veniam conuertit; ac demùm
 quoddam crucem auro pictam Rex etiam cernere voluisset, pariterque cum
 eo venerari, de cruciatibus Christi morientis, & quidem ea vi pietatis
 dixit, non modo vt ab Rege, Principibus, & Doctoribus Cascigi-
 bus mirè probaretur, sed nonnullis quoque excuteret lachrimas. Post
 hæc iussu Regis agitarum est quiddam disputando, in quo fratri Goes
 non fuit magnoperè sudandum; boni illi Doctores & Magistri, aut ve-
 rò conuicti, au metu ne conuincerentur; confessione ingenua, legem
 laudant Christianam, sed suam fore dixere fortunatam, si tales ha-
 beret Mahometus Alcoranni sui præcones, & propugnatores. Post-
 ne id fieri post Gochij discessum consulunt; omnes cupiunt, tentare
 audent nemo, vnus præfidentior cæteris, negotium suscipit, cui pro-
 missa, & preces, & argumenta probè meditato, Goes incipienti au-
 ctor fuit pluribus parere; rem, merces, vitamque adèd, iis vltro
 permittere, & dissecandum cinerandumque corpus; posse sibi omnia
 eripi; Christi fidem, & amorem non posse; qua forti & nobili repul-
 sa hominem ad suos auertit, sat ante persuasos vacuum operam ab eo
 moueri. Cordatior alius inter Casciges natu grandis, & auctoritate in
 vrbe Ciali. Vrbi Rex Cascaris filium nothum præfecerat, à quo item
 Goes cum Cascigibus commissus, illi tantoperè placuit, vt hoc apud
 suos non dissimularet: eaque testificatio approbationis, & amoris Sa-
 racenorum in Goem sic acuit rabiem, vt toto quod illic substitit tri-
 mestri, vna Dei tutela, morum gladios, & iras euaserit. Vltro nihil-
 minus, abeuntem, Princeps, pro sua comitate munuit suo diplomate
 Camulium vsque Regno Cascaris & Cataio confine; rogansque an suo
 nomini Abdallah subdi vellet cognomen Isai, hoc est Christiani? Com-
 mūd, inquit, nam me talem ex Agra Mogotis apertè confessus, talem
 vsque Cataium profiteor. Adstabant fortè tunc Principi Cascigum
 complures, ex iis ille quem dixi aspectu venerandus, paulum prodiit,
 & detracto velut ad rem stupendam capiti galero, humisque deposito,
 præne cum lachrimis; hic verò exclamat, hic verus est, fortisque Mi-
 sermanus, hoc est legis suæ obseruantissimus; audistis vt coram Princi-
 pe, nobisque circumseptus, quos nouit legem æmulari suis ritibus
 inimicam, Christianum se palam professus sit? hoc nos videlicet inter
 Christianos aufuri essemus; & non potius Mahometem, ignauo metu,
 deserturi,

Constantiff
 inter iud.